

Een voorbeeld nemen aan Nelson Mandela

Hoofdboodschap:

Deze oefening nodigt jongeren uit om na te denken over de rol van Nelson Mandela en andere vredesstichters die internationale conflicten en grieven op een geweldloze manier hebben opgelost. Daarnaast geeft de oefening een beter inzicht in wat karaktereigenschappen zijn van een goede leider.

Trefwoorden: conflicten oplossen, vrede stichten, inzicht krijgen in conflicten, geweldloze communicatie

Samenvatting:

Wijze woorden van een inspirerende leider, Nelson Mandela, vormen de basis van deze oefening die deelnemers aanmoedigt om politieke en sociale kwesties kritisch te onderzoeken, erover te debatteren en te beargumenteren wat er nodig is om de wereld tot een vreedzamere samenleving te maken.

Module	Groepsgrootte	Leeftijdsgroep	Duur
• Voorkomen	• middelgroot • groot	• 12 - 15 • 16 - 19 • 20 - 24	• 1 uur

Doelstellingen van de activiteit

- Deelnemers laten onderzoeken welke bijdragen vredesstichters hebben geleverd aan het oplossen van conflicten en het overwinnen van haat
- Deelnemers aanmoedigen om de oorsprong van een conflict of onenigheid te onderzoeken vanuit het perspectief van een leider en geweldloze oplossingen te vinden op wereldwijd niveau
- Deelnemers uitnodigen om zichzelf te bevragen over morele argumenten voor en tegen het gebruik van geweld en om hun eigen inzicht in een conflict en de mogelijke gevolgen ervan af te wegen met het oog op de hele wereld
- De kwaliteiten en de functie van een goede leider in kaart brengen

Deelnemers

Geschikt voor gebruik in zeer verschillende groepen, maar waarschijnlijk vooral relevant voor tieners en jongeren (m/v).

Beschrijving van de activiteit

Stap 1:

De begeleider leest de toespraak van Nelson Mandela voor aan de groep en vraagt hen hun eerste reactie te geven. Breng een korte discussie op gang door vragen te stellen als: Welke boodschap klinkt er in de tekst door? Is het onderwerp en het taalgebruik (de toespraak gaat over de apartheid

in Zuid-Afrika) relevant voor de huidige samenleving? Kun je voorbeelden noemen van situaties waarin de toespraak nu ook nog van toepassing kan zijn?

Stap 2:

Laat de deelnemers zich voorstellen dat ze leider in een vrije wereld zijn en laat ze hun eigen versie van een toespraak schrijven (individueel), die weergeeft welke waarden onderdeel zouden moeten zijn van de hedendaagse maatschappij, vooral als het gaat om zaken die relevant zijn voor jongeren. Dit deel van de oefening duurt maar kort; iedere deelnemer schrijft snel wat zinnen op die zijn idealen samenvat.

Stap 3:

Vervolgens deelt iedere deelnemers in kleine werkgroepjes zijn toespraak met de rest van de groep en samen praten ze over de waarden die ze het belangrijkste vinden. De bedoeling is dat ze discussiëren over hun ideeën en gevoelens over de rol die geweld speelt in wereldconflicten en dat ze ook praten over andere maatschappelijke en politieke thema's die wereldwijd spelen. Instrueer de groep daarna aandachtsgebieden aan te wijzen die ze prioriteit willen geven en laat ze hierover een groepstoespraak opstellen.

Stap 4:

Ieder groepje nomineert een groepslid dat de groepstoespraak gaat voorlezen aan de andere deelnemers.

Benodigde materialen

Toespraak van Nelson Mandela (deel na de oefening een kopie uit van de toespraak uit aan alle deelnemers), post-its of lege vellen papier, pennen, stiften voor de flip-over, flip-over met genoeg lege vellen

Methodologie

Zelfstandig nadenken en een toespraak schrijven, discussiëren in kleine groepen en in kleine groep een toespraak opstellen, feedback geven aan iedereen in de groep

Advies voor Trainer

Vragen voor de discussie:

- Wat zijn de gemeenschappelijk thema's die in ieder groepje naar voren komen?
- Wat zijn de visionairen van vandaag de dag? Wat trekt je aan in hun karakter? Hoe kijken zij aan tegen geweld/terrorisme?
- Nemen zij de rol van rebel of de rol van vredestichter op zich?
- Welke **kwaliteiten** van een goede leider hebben voor jou de meeste waarde? Wat maakt iemand een goede leider? Welke **functies** kan een goede leider allemaal hebben, wat doet

een goede leider? Welke **leiderschapsstijlen** nemen de huidige leiders aan in deze moderne wereld? Wat zijn de beste/slechtste kanten in hun benadering?

Andere benadering van deze oefening:

De begeleider zou ook kopieën van verschillende toespraken kunnen opzoeken en uitprinten (een goede inspiratiebron is het boek 'Speeches that changed the world, the stories and transcripts of the moments that made history' van Simon Sebag Montefiore). Internet komt hierbij ook van pas; je kunt kopieën van alle toespraken van Nobelprijswinnaars online vinden.

Deel de kopieën van de verschillende toespraken uit aan de deelnemers en vraag hen ze allemaal eerst individueel door te nemen en vervolgens in kleine werkgroepen met groepsgenoten te bespreken welke toespraken hen inspireren en waar ze zich het meest in herkennen.

Bronnen / Literatuur

Nelson Mandela's toespraak:
http://db.nelsonmandela.org/speeches/pub_view.asp?pg=item&ItemID=NMS161&txtstr=non-violence

Hand-outs

Nelson Mandela's 'Acceptance speech of the President of the African National Congress', voor de ceremonie van de Nobelprijswinnaars

[Een voorbeeld nemen aan Nelson Mandela, handout](#)

CC - Attribution-NonCommercial-ShareAlike
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Een voorbeeld nemen aan Nelson Mandela. Ontvangen op Friday July 10, 2026 van <https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE288/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie vormt geen goedkeuring van de inhoud die alleen de opvattingen van de auteurs weerspiegelt, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de daarin opgenomen informatie.